

MOTIVELE VEGETALE FLORALE IN COSTUMUL TRADITIONAL ROMÂNESC

EȚCU Elena

Director SRL „Tradiții NOI” SC, Chișinău, Republica Moldova
e-mail: elenaetcu19@gmail.com

Rezumat: Prin unicitatea motivelor brodate și combinarea acestora, costumul tradițional românesc reprezintă o sursă nesecată de inspirație. Acesta vine ca o moștenire culturală ce prezintă un simbolism ascuns prin multitudinea motivelor ornamentale. Motivele variază foarte mult de la flori, frunze, fructe la păsări, animale, figuri abstracte, elemente cosmice. Simbolurile florare și vegetale utilizate în broderiile tradiționale, apar ca element de cult în viața strămoșilor noștri, aducătoare de noroc. Motivele vegetale florale au fost întotdeauna utilizate la cele mai importante evenimente ale vieții unui om (naștere, căsătorie, moarte). Inspirându-se din natură, compoziții vii, trecute prin prisma ochiului pictorului creator, au devenit frumos stilizate și aranjate în diverse locuri ale hainelor, picturilor murale, arhitectură, vitralii. Lucrarea prezintă o analiză a motivelor vegetale florale utilizate în costumul autentic. De asemenea sunt prezentate modurile de utilizare a ornamentelor florare și vegetale în creațiile contemporane, indicând tehnicile ce elaborare a acestor ornamente.

Cuvinte cheie: motive florale, tradiție, sursă de inspirație, simbol, familie, ornament, obiceiuri.

1. INTRODUCERE

Studiul istoric al costumului popular românesc este foarte fragmentar și poate fi găsit în mici fărâmituri din diverse izvoade. Totuși dea lungul veacurilor cercetătorii preocupați de istoria civilizațiilor, în special a celor care au trăit pe locurile actualilor români, spațiul carpato-danubian pontic, au găsit și mai găsesc suficiente mărturii despre constituirea portului tradițional.

Toate aceste mărturii au stat la baza așa numitei „cărți de identitate”. S-a stabilit și demonstrat că locuitorii diferitor zone geografice, atât din România, cât și a altor țări ale spațiului dat, au tehnici, motive, criterii de lucru comune. Deci au origini comune de la care se trag de veacuri.

Similar descoperirilor Codexului Rohoncz, care a fost studiat și tradus în premieră de Viorica Enachiuc [1]. Scris într-o limbă latină vulgară (daco-romana) cu caractere moștenite de la daci. Acestea conțin 150 de caractere care au aparținut alfabetului dacic. De acolo e cazul să începem studiul nostru.

Pornind de la desenele geometrice de pe corpul „idolilor de lut”, mărturiile iconografice, care reflectă portul strămoșilor daci, ne parvin numeroase dovezi despre similitudinea portului arhaic de pe piatră sau lut și portul contemporan modern.

Aceste vestigii s-au constituit de-a lungul unui proces de creație îndelungat istoric.

Pe parcursul diferitor perioade și epoci, numeroși cărturari au fost atrași de originalitatea veșmintelor purtate de români și strămoșii acestora.

Particularitățile stilistice, care definesc veșmintele românilor, au fost studiate de pictori și reflectate în picturi, cântate de poieți și descrise de marii cronicari a diverselor epoci.

2. MOTIVE VEGETALE FLORALE DIN COSTUMUL AUTENTIC ȘI SIMBOLIZAREA ACESTORA

Motivele vegetale florale din costumul popular moldovenesc sunt o expresie a bogăției și frumuseții naturii, întruchipând tradițiile și valorile culturale ale Moldovei. Acestea reprezintă strânsa legătură cu mediul înconjurător și cu agricultura, care mereu a avut o importanță deosebită în viața moldovenilor.

În general ornamentele sunt realizate în principal din broderii și aplicații realizate manual, folosind fire colorate și materiale precum mătasea, bumbacul sau lâna. Procesul de creare a acestora implică o muncă migăloasă și talent artistic, deoarece broderiile trebuie să fie precise și detaliile să fie realizate cu atenție.

Motivele vegetale florale pot fi găsite pe diferite părți ale costumului, cum ar fi gulerul, mânecile, pieptul sau fusta, adăugând un aspect plin de culoare și eleganță.

Ornamentele vegetale din costumul popular au o simbolizare profundă și transmit mesaje și înțelesuri specifice. Acestea reprezintă adesea conexiunea strânsă dintre oameni și natură, exprimând legătura lor cu ciclurile naturale și cu mediul înconjurător. De asemenea florile, ca motive vegetale frecvente, pot simboliza diferite aspecte ale vieții, cum ar fi frumusețea, iubirea, puritatea sau bucuria.

Una dintre cele mai frecvente forme de ornamentare florală este utilizarea trandafirilor, care simbolizează feminitatea și dragostea. Trandafirii sunt adesea aplicați pe cămăși sau fuste, într-un mod artistic și rafinat (figura 1).

Figura 1: Ornamentare vegetală cu trandafiri

Un alt motiv floral întâlnit în costumele populare moldovenești este floarea-soarelui, care reprezintă bucuria și speranța. Aceste ornamente sunt adesea realizate cu ajutorul broderiei sau al țesăturilor în culori vibrante.

Lăcrămioarele, cunoscute și sub numele de "ghiocelul moldovenesc", sunt adesea întâlnite în zona gulerului sau a mânecilor costumului popular moldovenesc. Acestea simbolizează puritatea și înnoirea, fiind asociate cu venirea primăverii.

Motivul viței-de-vie este adesea întâlnit în zona pieptului sau a taliei costumului popular. Acesta simbolizează rodnicia și belșugul, fiind asociat cu tradiția viticulturii din Moldova.

În plus, frunzele de nuc sunt adesea folosite ca ornamente în broderiile costumului popular moldovenesc, sugerând înțelepciunea și stabilitatea.

Deseori elementele sunt prezentate ca elemente geometrizate și reflecta identitatea culturală și apartenența la o anumită regiune sau etnie (figura 2).

Colorile predominante utilizate în ornamentele vegetale florale sunt roșu, verde, alb și galben, care transmit o energie și vitalitate aparte.

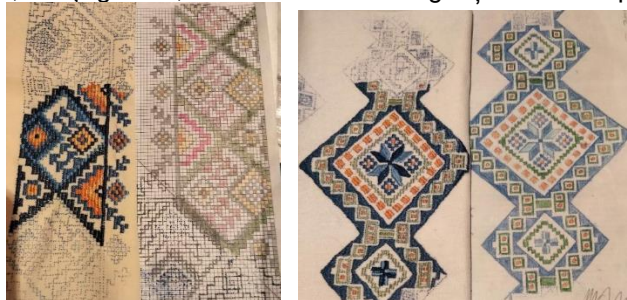

Figura 2: Elemente ornamentale vegetale geometrizate

3. UTILIZAREA MOTIVELOR FLORARE ÎN ÎMBRĂCĂMINTEA CONTEMPORANĂ

Utilizarea motivelor naționale florare în îmbrăcăminte contemporană a devenit o modalitate de a păstra și celebra bogăția culturii și tradițiilor noastre. Această tendință a reușit să aducă elemente autentice și distincte în designul vestimentar, oferind o modalitate de a ne conecta cu rădăcinile noastre și de a ne exprima mândria față de moștenirea culturală.

De-a lungul timpului, ornamente florale au evoluat și s-au adaptat la schimbările sociale și culturale, rămânând o valoare importantă în cadrul comunității moldovenești exprimate prin crearea unor produse contemporane deosebite (figura 3).

Figura 3: Modele de produse contemporane ornate cu motive vegetale florare

4. CONCLUZII

Ornamentele vegetale florale din costumul popular moldovenesc sunt o dovadă a mândriei și respectului față de istoria și moștenirea culturală a Moldovei. Acestea sunt transmise din generație în generație, fiind o parte importantă a tradiției și identității culturale a țării. Ele contribuie la păstrarea și promovarea bogăției și diversității patrimoniului cultural moldovenesc, reprezentând o sursă de inspirație și admirație pentru artiști, designeri și iubitori de tradiție.

Figura 3: Modele de produse contemporane ornamentate cu motive vegetale florare

Imprimeurile și broderiile cu motive florale naționale adaugă o notă de autenticitate și unicitate hainelor contemporane. Acestea pot fi integrate în diferite piese vestimentare aducând o doză de culoare și personalitate în garderoba noastră. De asemenea ele reprezintă o modalitate de a transmite și promova tradițiile și valorile culturale ale neamului nostru.

Această tendință a câștigat popularitate în rândul designerilor de modă și a iubitorilor de tradiții, care apreciază frumusețea și autenticitatea acestor motive florale naționale.

Prin utilizarea motivelor florale naționale în îmbrăcămintea contemporană, contribuim la perpetuarea și revalorizarea tradițiilor noastre. Mesajul exprimat de îmbrăcămintea contemporană ce prezintă motive florare Ne putem mândri cu aceste motive unice și putem transmite mesajul că suntem conectați cu rădăcinile noastre și că prețuim valorile culturale.

5. REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. <https://www.voci.ro/codexul-rohonczi-si-tacerea-academica/>
2. Buzilă, Varvara, Sărbătorile, obiceiurile și ritualurile, accesat <https://mecc.gov.md/ro/content/capitolul-v-sarbatorile-obiceiurile-si-ritualurile>.
3. Buzilă, V., Costumul popular din Republica Moldova, Ghid practic, Chișinău-2011, 170 p.